

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІОЛОГІЇ
АС П І Р А Н Т У Р А**

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
зі спеціальності «054 – СОЦІОЛОГІЯ»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Директор Інституту соціології НАН
України, академік НАН України,
проф., д.е.н.**

_____ **В.М.ВОРОНА**

**Затверджена на засіданні Вченої Ради
Інституту соціології НАН України
від 25.04.2017р. (протокол № 4)**

Екзаменаційна комісія Інституту соціології НАН України очікує від претендента на місце в аспірантурі знання змісту класичної та сучасної літератури в межах, визначених даною програмою, основних теоретичних проблем та їхньої еволюції в історії науки, методів, які застосовувалися та нині застосовуються в соціологічних дослідженнях.

Київ–2017

Програму підготовлено у відповідності до Правил прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії в Інституті соціології НАН України, які затверджено рішенням Вченої ради Інституту соціології НАН України 25 квітня 2017 року.

Авторський колектив:

Арсеєнко Анатолій Григорович – провідний науковий співробітник відділу економічної соціології, кандидат історичних наук, ст.н.с.;

Вишняк Олександр Іванович – завідувач відділу соціально–політичних процесів, доктор соціологічних наук, ст.н.с.;

Головаха Євгеній Іванович – заступник директора Інституту соціології з наукової роботи, доктор філософських наук, професор;

Злобіна Олена Геннадіївна – завідувач відділу соціальної психології, доктор соціологічних наук, професор;

Костенко Наталія Вікторівна – завідувач відділу соціології культури та масової комунікації, доктор соціологічних наук, професор;

Макеєв Сергій Олексійович – завідувач відділу соціальних структур, доктор соціологічних наук, професор;

Паращевін Максим Анатолійович – старший науковий співробітник відділу соціальної психології, кандидат соціологічних наук, ст.н.с.;

Петрушина Тетяна Олегівна – завідувач відділу економічної соціології, доктор соціологічних наук, ст.н.с.;

Резнік Володимир Станіславович – завідувач відділу історії та теорії соціології, доктор соціологічних наук, доцент.

Претенденти на участь в освітньо-науковій програмі доктора філософії в Інституті соціології НАН України мають продемонструвати глибокі знання з обраної спеціальності, здібності, уміння та навички проведення наукових досліджень. Сумарна оцінка вступного іспиту за спеціальністю 054 – «Соціологія» складається з двох складових:

1) оцінка за відповіді на чотири запитання екзаменаційного білету, які обрані з 4-х розділів програми.

Приклад екзаменаційного білету:

1. Біхевіористська орієнтація в соціології (Д.Хоманс, П.Блау, Б.Скіннер)
2. Метод інтерв'ю в соціологічних дослідженнях
3. Дослідження престижу професій
4. Культуральна соціологія Д.Александера

2) оцінка за дослідницьку пропозицію за дослідницькою пропозицією, яка підготовлена вступником і подана з пакетом інших документів для вступу до аспірантури.

Вимоги до дослідницької пропозиції викладені у Правилах прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії в Інституті соціології НАН України.

Рівень знань під час іспиту, а також дослідницька пропозиція оцінюються за 100-бальною системою ECTS у відповідності до національної 4-бальної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Критерії оцінки знань при складанні фахового вступного іспиту за національною 4-бальною системою оцінювання. Екзаменатори оцінюють кожне запитання білету:

1. На оцінку «**відмінно**» (90 – 100 балів ECTS) заслуговує відповідь, яка виявляє всебічне й глибоке знання матеріалу за питаннями білету, в тому числі ґрунтовні знання наукової літератури. Дослідницька пропозиція відповідає високим критеріям оцінювання якості і змісту наукової розвідки.
2. Оцінка «**добре**» (76 – 89 балів ECTS) передбачає добру орієнтацію в матеріалах нормативної програми магістра з соціології, знання основних наукових джерел з проблематики запитання. У дослідницькій пропозиції не усі компоненти відповідають високим критеріям оцінювання якості і змісту наукової розвідки.
3. Оцінка «**задовільно**» (60 – 75 балів ECTS) означає, що вступник володіє мінімальними знаннями магістерської програми з соціології. У дослідницькій пропозиції усі компоненти відповідають мінімальним критеріям оцінювання якості і змісту наукової розвідки.
4. Оцінка «**незадовільно**» (менше 59 балів ECTS) ставиться екзаменаційною комісією при відсутності нормативних знань з соціології. У дослідницькій пропозиції усі компоненти не відповідають мінімальним критеріям оцінювання якості і змісту наукової розвідки.

Для підготовки відповіді вступник має до 60 хвилин і використовує екзаменаційні листи, які після іспиту зберігаються в його особовій справі. Стосовно кожного вступника заповнюється протокол екзамену, в який заносяться основні питання, що були у білеті, а також додаткові, які були задані в процесі екзамену.

Прийом вступних іспитів проводиться відповідно до вимог чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, зокрема – Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

ПРОГРАМА

РОЗДІЛ 1. Теорія та історія соціології

Тема 1. Соціологічні ідеї та концепції XIX ст.

О.Конт і його проект науки про суспільство. Соціологія як соціальна фізика. Позитивне мислення. Вчення про три стадії суспільного розвитку. Формування принципів соціологічного методу. Вчення про соціократію.

Історична та політична соціологія А. Токвіля. Соціологічні проблеми демократії та громадянського суспільства. Теоретична спадщина Токвіля в сучасній політичній та компаративній соціології.

Еволюціоністська соціологія Г.Спенсера. Теорія соціальної еволюції. Інтеграція, диференціація і специфікація як стадії розвитку організму. Організм та функціоналізм. Предмет і методологія соціологічного пізнання. Внутрішні та зовнішні чинники суспільного розвитку. Концепція соціальних інститутів. Свобода особистості, народне представництво та держава.

Історико–матеріалістична соціологія К.Маркса і Ф.Енгельса. Матеріалістичне розуміння історії. Діалектико–матеріалістичний підхід до соціальних явищ. Вчення про етапи історичного розвитку. Теорія класів. Модель класового конфлікту. Проблема відчуження. Ідеологія, класова свідомість. Історична доля соціологічних ідей марксизму. Напрями інтерпретації марксизму в соціології середини XX ст.: неогегельянство, структуралізм, фрейд–марксизм, критична теорія Франкфуртської школи (Г.Маркузе, Т.Адорно, Е.Фром).

Расово–антропологічний напрямок в соціології. Вчення про раси А. Гобіно. Ідея расової чистоти Х.Чемберлена. Теорія Л. Гумпловича про перемішування рас в ході суспільного прогресу.

Географічна школа в соціології. Ідея залежності суспільного життя від географічного середовища (Монтеск'є, Бюффон, Бокль). Історико–географічна концепція К.Риттера. Антропогеографія Ф.Ратцеля. Теорія Л.І.Мечникова про вплив світових річок на розвиток цивілізації.

Психологічна школа в соціології. Вчення Г.Тарда про наслідування як основному типу соціального зв'язку. Звичай і мода. Громадська думка і натовп. Психологія натовпу в концепції Г.Лебона. Вчення В.Вундта про телеологічний чинник в психології народів. Соціально–психологічна концепція Л.Уорда.

Тема 2. Соціологічна думка на зламі XIX–XX ст.

Соціологія Е. Дюркгейма. Теоретико–світоглядні підвалини соціології Дюркгейма. Програма побудови соціології як науки. Концепція соціологізму. Предмет соціології: соціальні факти. Правила соціологічного методу. Поняття

соціальної солідарності. Теорія розподілу праці, механічної та органічної солідарності. «Колективна свідомість» і «колективні уяви». Поняття аномії. Соціологія релігії. Теорія моралі. Соціально–регулятивні функції моралі. *Дюркгеймівська соціологічна школа*. Часопис «Соціологічний щорічник». Соціологічні та антропологічні ідеї М.Мосса. Дюркгеймівська традиція в сучасній соціології.

Система соціології В. Парето. Ідеал соціології як науки та її метод. Позитивізм Парето. Предметна царина соціології: нелогічні дії. Суспільство як соціальна система. Соціологія еліт.

Соціологія Ф.Тьоніса. Поняття чистої соціології. Розділи соціології: загальна і спеціальна. Спеціальна соціологія: чиста, прикладна, емпірична. Моральні факти як предмет соціології. Опозиція спільності (Gemeinschaft) і суспільства (Gesellschaft). Сім'я, сусідство, дружба як типи спільності. Вибірково–договірні зв'язки. Дуалізм основних категорій. Типологія соціальних зв'язків. Роль опозиції (Gemeinschaft/Gesellschaft) в подальшому розвитку соціології.

Формальна соціологія Г. Зіммеля. Стиль теоретизування Зіммеля. Предмет і завдання соціології. Суспільство та індивід. Взаємодія як елемент соціальності. Концепція соціальної диференціації. Основні соціологічні поняття: соціальне коло, соціальна група, просторове розміщення, соціальний простір. Основні питання формальної соціології. Теорія конфлікту. Соціологія культури. Історична доля соціологічних ідей Зіммеля. Зіммелевський ренесанс в сучасній теоретичній соціології.

Розуміюча соціологія М.Вебера. Методологія соціологічного пізнання Вебера. Концепція ідеальних типів. Принцип «свободи від оціночних суджень». Основні категорії розуміючої соціології. Теорія «соціальної дії». Види соціальних зв'язків.

Соціологія релігії. Робота «Протестантська етика і дух капіталізму». Поняття соціальної раціональності. Типологія релігійного ставлення до світу. Концепція «розчаклування» світу. Типи відношення до світу: пристосування до світу, оволодіння світом, тікання від світу.

Політична соціологія Вебера. Концепція правлячої верстви суспільства. Раціональна бюрократія. Політичний лідер. Харизма. Поняття та типи панування. Поняття легітимності. Етика переконання і етика відповідальності.

Веберівський ренесанс в сучасній теоретичній соціології.

Тема 3. Витоки соціологічної думки в Україні (кінець XIX – початок XX ст).

Політична соціологія М.Драгоманова. Соціологічні ідеї М.Грушевського («генетична» та політична соціологія). Соціальна наука Б.Кістяківського та його соціологія права. Соціологія державотворення В.Липинського: доміанти соціально–політичного мислення, ведуча роль класократії, політична антропологія. Загальна соціологія М.Шаповала: підходи до суспільства, рушійні сили та чинники суспільного розвитку. Індивід як чинник.

Тема 4. Основні соціологічні теорії та концепції середини XX ст.

Чиказька школа в соціології. Інституціоналізація соціологічної дисципліни, міждисциплінарність, методологічний плюралізм, синтез теорії та соціального експерименту. Вплив європейської інтелектуальної традиції на формування тематичної програми чикагської соціологічної школи. Р.Парк і Е.Берджес: вивчення

проблем соціального контролю, соціальних змін, культурного конфлікту, соціальної дистанції. Зональна гіпотеза Берджеса–Парка. Концепція «чотирьох бажань» У.Томаса. Місто як соціальний організм. Концепція соціальної дезорганізації і девіантної поведінки. Методологія соціологічного спостереження.

Гуманістична соціологія Ф.Знанецького. Світ культури як світ цінностей. Концепція гуманістичного коефіцієнта. Системний підхід до культурної дійсності. Теорія соціальних дій. Соціологія як наука про культуру. Робота «*Польський селянин в Європі та Америці*». Біографічний метод в соціологічному дослідженні.

Інтеракціоністська соціологія Д.Міда. Ідейні витоки інтеракціонізму (німецька класична філософія, прагматизм, біхевіоризм). Теоретико–методологічні засади інтеракціонізму Д.Міда та особливості його соціального біхевіоризму. Основні тези і поняття інтеракціонізму. Теорія ролей. Символічний інтеракціонізм Г.Блумера. «Драматична соціологія» І.Гофмана.

Функціоналістська традиція в соціології. Витоки функціоналізму: праці Г.Спенсера, Е.Дюркгейма. Б.Маліновського, А.Радкліфф–Брауна.

Соціологія Т.Парсонса. Орієнтири соціологічного теоретизування. Волонтаристська теорія дії. Системи дії. Концепція соціальної системи. Механізми інтеграції соціальної системи. Соціалізація і соціальний контроль. Поняття інституціоналізації. Концепція структурно–функціонального аналізу. Проблематика соціальних змін. Критика парсонсовського функціоналізму.

Соціологія Р.Мертоні. Теорії «середнього рангу». Поняття явних і латентних функцій. Функція та дисфункція. Мертонівська парадигма функціонального аналізу. Процедурні правила функціонального аналізу. Тлумачення аномії. Нормативна структура як відношення між ролями, статусами, цінностями та інститутами. Способи індивідуальної адаптації до структурної аномії: конформізм, інновація, ритуалізм, ретретизм, бунт. Модель соціології науки.

Тема 5. Сучасний етап теоретичної соціології (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).

Феноменологічна орієнтація в соціології. Феноменологія соціального світу А.Шюца. Поняття «життєвого світу». Завдання феноменологічної соціології. П.Бергер і Т.Лукман: «*Соціальне конструювання реальності*».

Етнометодологія Г.Гарфінкеля. Визначення етнометодології. Проблемне поле етнометодології, її понятійний апарат та методи дослідження. Подальший розвиток етнометодологічних підходів: «когнітивна соціологія» (А.Сікурел), соціолінгвістика та «розмовний аналіз» (Х.Сакс).

Соціологічна теорія конфлікту. Теоретико–методологічні засади конфліктології (марксизм, роботи Г.Зіммеля). Історико–культурні та ідеологічні чинники формування конфліктологічного підходу до соціальної дійсності. Діалектична теорія конфлікту Р.Дарендорфа. Функціональна теорія конфлікту Л.Козера. Концепція соціального конфлікту Д.Рекса. Соціологія конфлікту Р.Коллінза. Проблема синтезу різних теорій конфлікту.

Теорія соціального обміну. Різноманітність теоретичних джерел: політична економія, антропологія, психологія. Індуктивна стратегія побудови соціологічної теорії Д.Хоманса. Модель та основні поняття обміну. Макросоціологічний аналіз обміну П.Блау. Основні принципи обміну. Процеси обміну в соціальному житті. Типи соціальних інститутів і рівні соціальної організації. Образ суспільства за П.Блау.

Теорія комунікативної дії Ю.Габермаса. Ідейні витоки комунікативної соціології Ю.Габермаса. Категорія «життєвого світу». Структури «життєвого світу» і соціальна дія. Чотири типи соціальної дії. Розрізнення понять «системи» і «життєвого світу». Знання та інтереси. Еволюційна зміна суспільства: тенденції та чинники.

Соціоаналіз П.Бурд'є. Поняття *habitus* в концепції Бурд'є. Концепції капіталу позаекономічної природи (символічний, культурний, соціальний). Проблеми соціології культури, науки та освіти. Політична соціологія Бурд'є.

Новітні концепції в сучасній теоретичній соціології.

Пост-структуралізм та постмодернізм в соціології. Системний функціоналізм Н.Лумана. Неофункціоналізм Д.Александера і Д.Тьорнера. Соціологічна концепція А.Турена. Теорія структурації Е.Гідденса. Соціологія «суспільства ризиків» У.Бека. Світ-системний аналіз І.Уоллерстайна. Теоретичний аналіз модернізму З.Баумана. Соціологія модерна і постмодерна: Ж.Ф.Ліотар, Ж.Бодрійар, С.Леш. Соціологія глобалізації (Е.Гідденс, З.Бауман). Соціологічні проблеми інформаційного суспільства. Концепція мережевого суспільства М.Кастельса.

Тема 6. Українське суспільство як предмет досліджень вітчизняних та зарубіжних соціологів.

Історія, етапи і особливості інституціоналізації соціології в Україні. Предметне поле соціологічних досліджень в сучасній українській соціології (теорія, історія і методологія, соціальна структура, соціологія медіа і комунікацій, соціологія культури, економічна соціологія, соціологія ризиків, політична соціологія, етносоціологія, соціологія проблем суспільства і особистості). Методологічний досвід та емпіричні дослідження моніторингу «Українське суспільство» та «Омнібус». Теоретичне осмислення досвіду та проблем української суспільної трансформації (Н.Паніна, Є.Головаха, В.Хмелько, Д.Лейн, Д.Арель та інші). Перспективи та проблеми розвитку української соціологічної науки.

РОЗДІЛ 2. Методологія соціологічного дослідження

Тема 1. Поняття методології. Принципи наукової методології. Методологічна обґрунтованість наукового дослідження. Поняття обґрунтованості соціологічного дослідження як виду соціально-наукового пізнання. Специфіка методології та методів емпіричного дослідження. Специфіка соціологічного дослідження. Типи соціологічних досліджень. Критерії якості результатів соціологічних досліджень. Поняття якості та надійності соціологічної інформації. Первинна та вторинна соціологічна інформація. Методологічні проблеми методів збирання та опрацювання інформації. Поняття надійності та валідності методів дослідження. Поняття обґрунтованості, об'єктивності, точності, повноти та істинності даних. Організаційно-процедурне забезпечення якості результатів дослідження.

Тема 2. Програма і організація соціологічного дослідження. Етапи та процедури соціологічного дослідження. Програма як організаційна основа дослідження. Основні типи соціологічного дослідження (теоретико-прикладні та прикладні). Специфіка побудови програми дослідження залежно від його типу. Проблема, об'єкт та предмет дослідження. Мета та завдання дослідження. Типи

гіпотез у соціологічному дослідженні. Гіпотези основні та гіпотези–наслідки. Описові та пояснюючі гіпотези. Обґрунтованість та можливість емпіричної перевірки гіпотез. Залежність типу соціологічного дослідження від наявності та типу основних гіпотез (стратегічний план дослідження). Загальні вимоги до гіпотез.

Вибірковий метод у соціологічному дослідженні. Генеральна та вибіркова сукупності. Одиниці відбору та спостереження. Репрезентативність вибірки. Випадкові та систематичні помилки репрезентативності. Оцінювання випадкової помилки. Основні етапи формування та обґрунтування структури вибіркової сукупності. Оцінювання обсягу вибірки. Типи вибірок. Види відбору. Проста одноступенева випадкова вибірка. Багатоступеневі вибірки. Квотна вибірка. Методи ремонтування вибірки. Види та межі використання стихійного відбору.

Організація соціологічного дослідження. Проблеми узгодження науково–теоретичних, методичних та організаційно–технічних процедур з цілями дослідження. Послідовність процедур дослідження та координації діяльності його учасників. План науково–дослідницьких робіт. Сітковий графік. Етапи та процедури: підготовчий, оперативний етап збирання даних, результуючий. Етапи проектування інструментарію дослідження.

Тема 3. Методи соціологічного дослідження. Поняття методу, техніки, методики та процедури соціологічного дослідження. Порівняльна характеристика основних методів збирання інформації: документального, безпосереднього спостереження та опитування.

Специфіка наукового спостереження. Одиниці спостереження. Спостереження включене та невключене, відкрите та інкогніто, лабораторне та польове. Техніка спостереження, реєстраційні документи. Етичні норми при проведенні дослідження даним методом. Особливості, переваги та недоліки методу. Типові помилки в застосуванні методу. Підготовка спостерігачів.

Документ як об'єкт аналізу. Якісний аналіз документальної інформації. Контент–аналіз. Джерела документальної інформації. Типи документів (письмові, аудіо–та відеодокументи, іконографічні). Протокол аналізу документів: внутрішній та зовнішній аналіз. Особливості, переваги та недоліки методу. Типові помилки.

Опитування як метод збирання соціологічної інформації. Пізнавальні можливості. Види опитувань: письмове (анкетування) та усне (інтерв'ю), очні та заочні (поштові, телефонні, пресові, інтернет–опитування), експертні та масові, вибіркові та суцільні. Особливості, переваги та недоліки метода. Труднощі та типові помилки.

Тема 4. Аналіз соціологічної інформації. Проста шкала найменування та математичні операції для неї: частоти розподілу, середня модальна частота. Альтернативні та варіантні (багатоваріантні) номінальні шкали. Шкала порядку. Вимірювання інтенсивності оцінок. Рангові шкали. Інтервальні шкали. Характеристики основних шкал (номінальної, порядкової, інтервальної та шкали відношень). Шкали Гутмана, Терстоуна, Лайкерта, Богардуса. Обмеження квантифікації первинних соціальних характеристик.

Перехресне групування (кростабуляція). Виявлення закономірних зв'язків між двома рядами ознак, виявлення залежності між перемінними. Поняття «залежної» та «незалежної» змінних. Структура та правила оформлення двомірної таблиці. Функціональний та кореляційний зв'язки. Коефіцієнт χ^2 Пірсона: обчислення та

інтерпретація. Кількість ступенів волі двовимірної таблиці. Застосування статистичного тесту χ^2 для вирішення питання про зв'язок між двома ознаками та для порівняння розподілів. Умови застосування статистичного тесту χ^2 . Коефіцієнти зв'язку між двома номінальними ознаками: середньої квадратичної спряженості Пірсона, Чупрова, Крамера. Коефіцієнти зв'язку, що базуються на зменшенні помилки передбачення. (λ Гудмана).

Кореляційний аналіз для порядкових та інтервальних ознак. Діаграма розсіяння та її інтерпретація. Основні характеристики зв'язку: вид, форма та щільність. Прямий та зворотній зв'язки. Лінійний та нелінійний зв'язки. Коваріація. Коефіцієнт парної кореляції Пірсона: правила обчислення, область значень, умови застосування, інтерпретація. Хибна кореляція та хибна незалежність. Кореляція та причинність. Кореляційне відношення η : правила обчислення, область значень, інтерпретація. Коефіцієнти рангової кореляції Спірмена та Кандела.

Статистичні висновки. Вибірковий розподіл параметра. Види статистичних висновків. Характеристики точкових оцінок середнього, медіани, моди, дисперсії, коефіцієнта кореляції. Поняття довірчої ймовірності та довірчого інтервалу. Процедура інтервального оцінювання параметрів. Побудова довірчих інтервалів для середнього, частки, коефіцієнта кореляції. Поняття статистичної, гіпотези. Нульова та альтернативна гіпотези. Помилки першого та другого роду, критична область. Процедура перевірки статистичних гіпотез. Двобічні та одnobічні критерії. Перевірка гіпотез про рівність часток, середніх, дисперсій, коефіцієнтів кореляції та регресії. Одновимірний дисперсійний аналіз та перевірка гіпотези про рівність декількох середніх. Значущість коефіцієнтів кореляції.

Кластерний аналіз. Поняття кластеру. Основні характеристики кластеру: наповненість, розмір, форма, щільність, відокремленість. Агломеративний кластерний аналіз. Методи об'єднання кластерів. Критерії визначення кількості кластерів. Інтерпретація та оцінка надійності результатів кластерного аналізу. Паралельні та послідовні алгоритми кластерного аналізу. Застосування кластерного аналізу для групування ознак. Основні етапи кластерного аналізу. Вимоги до даних в кластерному аналізі.

Факторний аналіз. Основні поняття факторного аналізу: фактор, загальність та специфічність, факторне навантаження, факторне значення. Статистичні критерії адекватності даних моделі факторного аналізу. Розвідувальний та підтверджуючий методи факторного аналізу. Методи факторного аналізу: головних компонентів, головних факторів, максимальної правдоподібності, найменших квадратів. Інтерпретація факторних навантажень. Методи обертання факторних рішень. Методи оцінювання факторних значень. Основні етапи факторного аналізу.

Багатовимірне шкалювання. Загальна ідея багатовимірного шкалювання. Формальні функції подібності для різних шкал та структура матриці подібності. Метричне та неметричне багатовимірне шкалювання. Основні етапи багатовимірного шкалювання. Статистичні критерії адекватності даних моделі багатовимірного шкалювання. Вибір розмірності результуючого простору. Інтерпретація результатів багатовимірного шкалювання.

Логістична регресія. Інтерпретація коефіцієнтів рівняння. Перевірка гіпотез. Критерії відповідності. Схеми кодування категоризованих змінних. Вимоги до даних та відбір факторів в логістичній регресії.

Організація комп'ютерної обробки соціологічної інформації. Планування

обробки інформації. Етапи підготовки даних для обробки. Організація введення інформації до ЕОМ. Контролювання введеної інформації. Кодування та обробка відсутніх даних. Пакети прикладних програм статистичного аналізу соціальних даних. Основні функціональні блоки пакетів програм аналізу даних. Основні задачі, що розв'язуються засобами сучасних пакетів аналізу даних.

РОЗДІЛ 3. Соціальна структура і соціальна стратифікація

Тема 1. Соціальна диференціація та соціальна стратифікація. Соціальна диференціація та її наслідки: суспільний поділ праці за Е.Дюркгеймом. Характеристика основних видів соціальної структури: професійної, демографічної, етнічної. Класичні концепції походження нерівності (К.Маркс, М.Вебер, Т.Парсонс, Р.Мертон, К.Девіс, В.Мур, Р.Дарендорф). Історичні типи стратифікаційних систем. Гендерні виміри соціальної нерівності. «Соціальне виключення» і «соціальне включення». Статус і роль: Р.Лінтон та Р.Мертон. Стратифікація професій за рівнем престижу. Нові соціальні нерівності. Нерівність у світі, що глобалізується. Основні концепції та поняття соціології соціальної мобільності. Методи дослідження соціальної мобільності.

Тема 2. Соціальні групи, соціальні організації, соціальні інститути. Інтерпретація поняття «соціальна група» в соціології. Соціальні групи та соціальні категорії. Виникнення класів та соціальні передумови формування класових відносин. Сучасні дискусії щодо класового аналізу. Класові схеми та їхнє обґрунтування в емпіричних дослідженнях. Еліта в структурі суспільства: концепції та дослідження. Соціальна ідентифікація та самоідентифікація: поняття, процес, наслідки. Організації в структурі суспільства: типи, структура, функції. Теорія бюрократії М.Вебера. Основні соціальні інститути суспільства: концепції та дослідження. Функції та дисфункції соціальних інститутів. Неоінституціоналізм.

РОЗДІЛ 4. Спеціальні теорії та дослідження.

Тема 1. Соціологія культури. Виникнення, становлення, об'єкт, предмет і завдання соціології культури. Місце соціології культури в системі соціологічного знання. Кількісні підходи у дослідженні культурних процесів. Якісні методи соціологічних досліджень культури.

Культура як об'єкт соціологічного аналізу. Основні способи визначення культури. Культура як соціологічний концепт. Функції культури. Основні типи і різновиди культури. Культура і цінності.

Концептуалізації культури у творах М.Вебера, П.Сорокіна, Г.Зіммеля, Е.Дюркгейма. Структурно-функціональний підхід і аналізу культури. Поняття соціокультурної системи, та її типи. Соціалізація та інкультурація як основні механізми впливу культури на формування особистості.

Соціокультурне середовище як джерело ідентичностей, ідентифікацій та ціннісних орієнтацій. Інститути культури, їхня спеціалізація та функції. Соціологія культури як аналіз сфери культури: мистецтва, літератури, медіа, культурного споживання, дозвілля тощо.

Соціальна стратифікація і культурне споживання. Поля, габітус, практики у концепції П.Бурдьє. Соціологічний аналіз культурної стратифікації в сучасних суспільствах. Субкультурні диференціації сучасних суспільств.

Культура як автономна сфера смислів у підходах культуральної соціології (Дж.Александр). Глобалізація і локальність, їх вплив на культурні процеси сучасних суспільств. Медіатизація, дигіталізація, мережевізація полей культури.

Тема 2. Соціологія масової комунікації. Соціальна природа й історична обумовленість масової комунікації. Соціологічні дефініції масової комунікації в термінах символічних взаємодій соціальних суб'єктів. Основні функції масової комунікації.

Інститут мас медіа. Становлення інституціональної автономії і статус мас медіа серед ключових інститутів сучасного суспільства. Взаємний контроль і взаємодія з соціальними інститутами.

Особливості функціонування преси, радіо, телебачення. Новітні засоби масової інформації. Медіа–системи в процесі глобалізації. Медіатизація соціальних зв'язків.

Наукові парадигми дослідження масової комунікації. Масова комунікація в теоріях масового суспільства. Вимірювання ефективності функціонування ЗМК: закордонна і вітчизняна практика. Аналіз медіа–аудиторій.

Сучасний розвиток структурно–функціональних підходів у дослідженнях комунікації. Медіа в контексті соціалізації. Цифрові медіа та їхній вплив на інші сфери суспільства. Контент–аналіз медіа. Нові технології у вивченні медіа. Соціальні медіа (соціальні мережі) і цифрова етнографія. Комбіновані дослідницькі стратегії у вивченні медіа.

Тема 3. Економічна соціологія. Об'єкт, предмет, структура і функції економічної соціології. Соціологічні теорії капіталізму (Маркс, Вебер, Бродель, Шумпетер). Обмін, торгівля і ринок у капіталістичному суспільстві. Виробництво і споживання у капіталістичному суспільстві. Еволюція інтерпретацій «економічної» і «соціологічної» людини. Базові цінності, структура і функції економічної культури. Соціально–економічна поведінка, її сутність і типологізація. Історичний, інституційний та соціокультурний підходи в економічній соціології. Соціологічні підходи до вивчення праці і соціально–трудова відносин. Система колективно–договірне регулювання соціально–трудова відносин. Соціологічний аналіз власності і розподілу доходів у капіталістичному суспільстві. Проблеми нерівності і соціальної справедливості у сучасному світі. Соціологічний аналіз підприємництва (Вебер, Зомбарт, Шумпетер). Роль і функції підприємництва в сучасному економічному розвитку. Порівняльний аналіз сировинної і інноваційної моделі розвитку. Порівняльний соціологічний аналіз американського і японського менеджменту. Соціальна відповідальність підприємництва і великого бізнесу. Сутність економічної глобалізації та її соціальні наслідки. Сучасні глобальні соціальні та економічні проблеми людства. Соціальні проблеми входження України в глобальний економічний простір.

Тема 4. Соціологія політики. Соціологія політики: предмет та основні напрямки досліджень. Соціологія політики М.Дюверже. Основні поняття соціології

політики. Електоральна соціологія: предмет та функції. Основні соціологічні теорії електоральної поведінки.

Тема 5. Соціологія особистості. Соціологія особистості як спеціальна соціологічна теорія. Особистість як предмет соціологічного дослідження. Основні проблеми соціології особистості. Соціалізація особистості – процес становлення її як суб'єкта соціальної діяльності. Фактори і механізми соціалізації особистості.

Тема 6. Соціологія релігії. Об'єкт і предмет соціології релігії. Два рівні осмислення проблем у соціології релігії: загальносоціологічний і емпіричний. Історія розвитку соціології релігії. Релігійна спільність, об'єднання, організація. Класифікація типів релігійних організацій.

Тема 7. Соціологія природного довкілля. Предмет соціології довкілля. Екологічна культура. Соціально-екологічні конфлікти. Екологічна проблематика в сучасній українській соціології.

Література до розділу 1. Теорія та історія соціології

- Абель Т. Социология: Основы теории / Теодор Абель; пер. с польск. – 2-е изд. – М.: Вузовская книга, 2006.
- Адорно Т. Введение в социологию / Теодор Адорно; пер. с нем. – М.: Практис, 2010. – 384 с.
- Адорно Т.В. Жаргон подлинности. О немецкой идеологии / Теодор Адорно: пер. с нем. – М.: “Канон + РООИ “Реабилитация”, 2011. – 191 с.
- Адорно Т.В. Избранное: Социология музыки / Теодор Адорно. – М.: Университетская книга, 1999. – 445 с.
- Адорно Т. Исследование авторитарной личности / Теодор Адорно. – М.: Серебряные нити, 2001. – 416 с.
- Адорно Т. К логике социальных наук / Теодор Адорно // Вопросы философии. – 1992. – № 10. – С.115–124.
- Адорно Т.В. Негативная диалектика / Теодор Адорно: пер. с нем. – М.: Академический проект, 2011. – 538 с.
- Адорно Т. Теорія естетики / Теодор Адорно; пер. з нім. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. – 518 с.
- Александр Дж. Неофункционализм сегодня: восстанавливая теоретическую традицию / Дж. Александр, П. Коломи // Социологические исследования. – 1992а. – № 10. – С.112–120.
- Александр Дж. Нові теоретичні напрями в соціології / Дж. Александр // Філософська і соціологічна думка. – 1992а. – № 2. – С.121–130.
- Александр Дж. Нові теоретичні напрями в соціології / Дж. Александр // Філософська і соціологічна думка. – 1992б. – № 4. – С. 132–156.
- Американская социологическая мысль. Тексты. / Под ред. В.Добренкова. – М., 1994.
- Александр Дж. После неофункционализма // Современная западная социология: хрестоматия; [авт.–сост. Г.Н. Соколова, Л.Г. Титаренко]. – Минск: Тесей, 2008. – С. 108–117.
- Александр Дж. Смыслы социальной жизни: Культурсоциология / Джеффри Александр; пер. с англ. – М.: Приксис, 2013. – 640 с.
- Американская социология. Перспективы. Проблемы. Методы; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1972.
- Антоновский А.Ю. Никлас Луман: эпистемологическое введение в теорию социальных систем / А.Ю. Антоновский. – М.: Рос. акад. наук, Ин-т философии, 2007. – 135 с.
- Арон Р. Этапы розвитку соціологічної думки / Арон Р.; пер. з франц. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.
- Батыгин Г. С. Предисловие // Миллс Ч. Р. Социологическое воображение. – М.: Издательский Дом NOTA BENE, 2001. – С.5–10.

Бауман З. Индивидуализированное общество/ Зигмунд Бауман. – М.: Логос, 2005. – 390 с.

Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації. Нова світова політична економія / Ульрих Бек; пер. з нім. – К.: Ніка–Центр, 2011. – 408 с.

Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну / Бек У.; пер. с нем. – М.: Прогресс–Традиция, 2000. – 384 с.

Бек У. Что такое глобализация? Ошибки глобализма – ответы на глобализацию / Бек У. ; пер. с нем. – М.: Прогресс–Традиция, 2001. – 304 с.

Бергер П. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / Питер Бергер, Томас Лукман; пер. с англ. – М.: Academia–Центр: Медиум, 1995. – 323 с.

Блау П.М. Исследование формальных организаций / Питер М. Блау // Американская социология. Перспективы. Проблемы. Методы; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1972. – С.93–105.

Блау П.М. Различные точки зрения на социальную структуру и их общий знаменатель / П.М.Блау // Американская социологическая мысль: тексты ; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун–та Бизнеса и Управления, 1996. – С.7–28.

Бодріяр Ж. Символічний обмін і смерть / Жан Бодріяр; пер. з франц. – Львів: Кальварія, 2004. – 374 с.

Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / Жан Бодріяр; пер. з франц. – К.: Вид–во Соломії Павличко «Основи», 2004. – 230 с.

Бородянський Ю. Щодо причин і ціни одного хибного передбачення (до 155–річчя «Маніфесту комуністичної партії» К.Маркса та Ф.Енгельса) / Юлій Бородянський // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 2. – С.207–211.

Бурдьє П., Вакан Л. Рефлексивна соціологія. Частина II: Чиказький воркшоп / П'єр Бурдьє, Лоїк Вакан; пер. з франц. – К.: Медуза, 2015. – 224 с.

Бурдьє П. Начала. / П'єр Бурдьє: пер. с фр. – М.: Socio–Logos, 1994. – 288 с.

Бурдьє П. О телевидении и журналистике / П'єр Бурдьє: пер. с фр. – М.: Фонд научных исследований «Прагматика культуры», Институт экспериментальной социологии, 2002. – 160 с.

Бурдьє П. Опозиции современной социологии / П.Бурдьє // Социологические исследования. – 1996. – № 5. – С.36–49.

Бурдьє П. Опыт рефлексивной социологии / П'єр Бурдьє // Теоретическая социология : Антология: В 2 ч. ; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 2. – С.373–429.

Бурдьє П. Практичний глузд / Бурдьє П.; пер з франц. – К.: Укр. Центр духов. культури, 2003. – 503 с.

Бурдьє П. Социология политики / П'єр Бурдьє; пер з франц. – Socio–Logos, 1993. – 336 с.

Бурдьє П. Социальное пространство: поля и практики / П'єр Бурдьє; пер. с франц. – М.: Ин–т эксперимент. социологии ; СПб.: Алетейя, 2005. – 576 с.

Бурдьє П. Соціологія соціального простору / П'єр Бурдьє; пер. с франц. – М.: Ін-т експеримент. соціології ; СПб.: Алетейя, 2007. – 288 с.

Бурлачук В. Мишель Фуко / В.Бурлачук // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.194–202.

Бурлачук В., Молчанов М., Степаненко В. Біля витоків соціологічної думки в Україні. – К., 1996.

Бурлачук В. Норберт Еліас / В.Бурлачук // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В.Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.152–157.

Бусова Н. Макс Вебер про роль права в становленні ринкового капіталізму / Ніна Бусова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 3. – С.119–135.

Вагнер Г. Соціологія: к вопросу об единстве дисциплины // Теория общества. Сборник / Пер. с англ. – М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. – С.236–260.

Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире / Валлерстайн И.; пер. с англ. – М.: СПб.: Университ. книга, 2001. – 416 с.

Валлерстайн И. Конец знакомого мира: Социология XXI века / Валлерстайн И. ; пер. с англ. – М.: Логос, 2003b. – 368 с.

Валерстайн І. Маркс і слаборозвиненість / Імануїл Валерстайн // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2008. – № 1. – С. 50–66.

Валлерстайн И. Маркс и история. Удачное и неудачное прочтения / Балибар Э., Валлерстайн И. // Раса, нация, класс. Двусмысленные идентичности ; пер. с англ. – М.: Логос–Альтера; Ессе Ното, 2003. – С.146–155.

Валлерстайн И. Миросистемный анализ: Введение / Валлерстайн И. ; пер с англ. – М.: Издат. дом «Территория будущего», 2006. – 248 с.

Василенко Н.П. Академик Богдан Александрович Кистяковский / Н.П.Василенко // Социологические исследования. 1994. – № 2. – С.139–154.

Василенко Н.П. Академик Богдан Александрович Кистяковский / Н.П.Василенко // Социологические исследования. 1994. – № 4. – С.129–139.

Василенко Н.П. Академик Богдан Александрович Кистяковский / Н.П.Василенко // Социологические исследования. 1994. – № 5. – С.135–140.

Вебер М. Антикритична передмова до «Духу капіталізму» / Макс Вебер // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 3. – С.149–164.

Вебер М. Господарство і суспільство: нариси соціології розуміння / Макс Вебер ; пер. з нім. – К.: Вид. дім «Всесвіт», 2012. – 1112 с.

Вебер М. Господарська етика світових релігій. Вступ / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С. 397–436.

Вебер М. До стану буржуазної демократії в Росії // Філософська і соціологічна думка. – 1991. – № 11–12. – С.126–146.

Вебер М. Напрями і шаблі релігійного заперечення світу / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика ; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.437–478.

Вебер М. «Об'єктивність» соціально–наукового пізнання / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика ; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.192–263.

Вебер М. Основные понятия стратификации // Человек и общество. Хрестоматия / [под ред. С.А. Макеева]. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 1999. – С.85–106.

Вебер М. Покликання до політики / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.173–191.

Вебер М. Попередні зауваження до «Зібрання праць із соціології релігії» / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.338–354.

Вебер М. Про внутрішнє покликання до науки / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика ; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.310–337.

Вебер М. Про деякі категорії соціології розуміння / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика ; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.104–156.

Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / Макс Вебер; пер. з нім. – К.: Основи, 1994. – 262 с.

Вебер М. Сенс «свободи від оцінок» у соціальних науках / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.264–309.

Вебер М. Соціальні причини занепаду античної культури / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.7–32.

Вебер М. Три чисті типи легітимного панування / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика ; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.157–172.

Вебер М. «Церкви» і «секти» у Північній Америці / Макс Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика ; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.381–396.

Ворона В. Соціологія та політика в суспільстві, що трансформується / В. Ворона, Є. Головаха // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 1–2. – С.9–17.

Габермас Ю. Дії, мовленнєві акти, мовленнєві інтеракції та життєвий світ / Габермас Ю. // Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія : підручник. – К. : Лібра, 1999. – С.287–324.

Габермас Ю. Залучення іншого: Студії з політичної теорії / Габермас Ю. ; пер. з нім. – Львів: Астролябія, 2006. – 416 с.

- Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство / Габермас Ю.; пер. з нім. – Львів: Літопис, 2000. – 320 с.
- Габермас Ю. Філософський дискурс Модерну / Габермас Ю.; пер. з нім. та комент. В.М. Купліна. – К.: Четверта хвиля, 2001. – 424 с.
- Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє: доповідь Римському клубові / Гаврилишин Б.; пер. з англ. – К.: Наук. думка, 1990. – 208 с.
- Гарфинкель Г. Исследование привычных оснований повседневных действий / Горольд Гарфинкель; пер. с англ. // Социологическое обозрение. – 2002. – Т. 2. – № 1. – С.42–70.
- Гарфинкель Г. Концепция и экспериментальные исследования «доверия» как условия стабильных согласованных действий / Гарольд Гарфинкель; пер. с англ. // Социологическое обозрение. – 2009. – Т. 8. – № 1. – С.10–51.
- Гарфинкель Г. Что такое этнометодология / Г. Гарфинкель // Человек и общество: Хрестоматия / Под ред. С.А.Макеева. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1999. – С.218–229.
- Гацков М. Соціологічний аналіз і логос. Експланаторна схема аналітичної соціології / Максим Гацков // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2011. – № 4. – С.154–158.
- Гидденс Э. Устройство общества: Очерк теории структуризации / Энтони Гидденс; пер. с англ. – М.: Академ. проект, 2003. – 528 с.
- Гоулднер А.У. Наступаючий кризис западной социологии / А.У. Гоулднер; пер. с англ. – СПб.: Наука, 2003. – 576 с.
- Гофман И. Анализ фреймов: эссе об организации повседневного опыта / Ирвинг Гофман; пер. с англ. – М.: Институт социологии РАН, 2003. – 752 с.
- Гофман И. Ритуал взаимодействия: очерки поведения лицом к лицу. / Ирвинг Гофман; пер. с англ. – М.: Смысл, 2009. – 319 с.
- Гофман И. Порядок взаимодействия / Ирвинг Гофман // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч. ; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 2. – С.60–104.
- Гоффман И. Преставление себя другим в повседневной жизни / Ирвинг Гоффман; пер. с англ. – М.: «КАНОН–пресс–Ц», «Кучково поле», 2000. – 304 с.
- Гоффман И. Преставление себя другим в повседневной жизни / И. Гоффман // Человек и общество: Хрестоматия / Под ред. С.А.Макеева. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1999. – С.230–241.
- Грамши А. Тюремные тетради : [в 3 ч.] / Грамши А. ; пер. с итал. – М.: Политиздат, 1991. – Ч. 1. – 560 с.
- Грановеттер М. Сила слабых связей / Марк Грановеттер // Экономическая социология. – Т.10. – №4. – Сентябрь 2009. – С.31–50. – Режим доступа: http://ecsoc.hse.ru/2009-10-4/annot.html#doc_26591138

Гарфінкел Г. Дослідження з етнометодології / Гаролд Гарфінкел; пер. з англ. – К.: КУРС, 2005. – 340 с.

Гіденс Е. Соціологія / Гіденс Е.; пер. з англ. – К.: Основи, 1999. – 726 с.

Дарендорф Р. Клас та класовий конфлікт в індустріальному суспільстві. Соціальна структура, групові інтереси та конфліктні групи / Ральф Дарендорф // Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник / О.І. Погорілий. – К.: Либідь, 1996. – С.185–188.

Дарендорф Р. Современный социальный конфликт. Очерк политики свободы / Дарендорф Р.; пер. с нем. – М.: Рос. полит. энцикл. (РОССПЭН), 2002. – 288 с.

Дарендорф Р. // Тропы из утопии. Работы по теории и истории социологии; пер. с нем. – М.: Праксис, 2002. – 536 с.

Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті / Дарендорф Р.; пер. з нім. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 109 с.

Джеймісон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / Фредрик Джеймісон; пер. з англ. – К.: Курс, 2008. – 502 с.

Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя. Тотемна система в Австралії / Еміль Дюркгайм; пер. з фр. К.: Юніверс, 2002. – 424 с.

Дюркгайм Е. Самогубство: Соціологічне дослідження / Дюркгайм Е.; пер. з франц. – К.: Основи, 1998. – 519 с.

Дюркгейм Е. Метод соціології / Еміль Дюркгейм // Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1996. – С.45–46.

Дюркгейм Е. Соціологія і соціальні науки // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 5. – С.113–127.

Дюркгейм Э. Социология: ее предмет, метод, предназначение. / Э. Дюркгейм; пер. с фр., – М.: Канон + РООИ Реабилитация, 2006. – 352 с.

Дюркгейм Э. О разделении общественного труда. Метод социологии / Дюркгейм Э.; пер. с франц. – М.: Наука, 1991. – 576 с.

Дюркгейм Э. Определение моральных фактов / Эмиль Дюркгейм // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 1. – С.25–69.

Еліас Н. Про німців / Норберт Еліас; пер. з нім. – К.: ВП Юніверс, 2010. – 429 с.

Еліас Н. Процес цивілізації: Соціогенетичні і психогенетичні дослідження / Норберт Еліас; пер. з нім. – К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2003. – 672 с.

Енгельс Ф. Походження сім'ї, приватної власності та держави. У зв'язку з дослідженням Льюїса Г. Моргана / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Видавництво політичної літератури України, 1964. – Т. 21. – С.23–171.

Енгельс Ф. Похорон Карла Маркса / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1964. – Т. 19. – С.338–342.

Енгельс Ф. Становище робітничого класу в Англії. З власних спостережень і достовірних джерел / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К. : Держполітвидав УРСР, 1958. – Т. 2. – С.221–494.

Енциклопедія постмодернізму / Ч.Е.Вінквіст, В.Е.Тейлор (ред.) ; пер. з англ. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. – 503 с.

Загороднюк Т. Юрій Олександрович Левада / Т. Загороднюк // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.265–274.

Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології: Від античності до початку ХХ ст. / М.В. Захарченко, О.І. Погорілий. – К.: Либідь, 1993. – 335 с.

Зиммель Г. Из писем Георга Зиммеля графу Герману Кайзерлингу // Социологический журнал. – 1994. – № 2. – С.120–124.

Зиммель Г. Как возможно общество? / Георг Зиммель ; пер. с нем. // Избранное. – М.: Юрист, 1996. – (Т. 2 : Созерцание жизни. – С.509–528).

Зиммель Г. Общение. Пример чистой, или формальной, социологии / Георг Зиммель; пер. с нем. // Избранное. – М.: Юрист, 1996. – (Т. 2: Созерцание жизни). – С.486–500.

Зиммель Г. Великі міста і духовне життя / Г. Зиммель // Незалежний культурологічний часопис “Ї”. – 2003. – № 29. – С.315–325.

Зиммель Г. Соціологія трапези / Георг Зиммель // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. – № 4. – С.187–192.

Зиммель Г. Філософія грошей / Георг Зиммель; пер. з нім. – К.: Промінь, 2010. – 504 с.

Злобіна О. Дюркгайм: класична спадщина і сучасність / Олена Злобіна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 4. – С.155–157.

Знанецкий Ф. Исходные данные социологии / Флориан Знанецкий. // Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун-та Бизнеса и Управления, 1996. – С.60–76.

Знанецкий Ф. Функция социологии как науки о культуре / Ф. Знанецкий // Человек и общество: Хрестоматия / Под ред. С.А.Макеева. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1999. – С.156–185.

Іваненко О. Чарлз Мілз / О.Іваненко // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.194–202.

Іващенко О. Загальна й економічна соціологія Макса Вебера українською / Ольга Іващенко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2012. – № 4. – С.223–227.

Йоас Х., Кнебль В. Социальная теория. 20 вводных лекций / Ханс Йоас, Вольфганг Кнебль ; пер. с нем. – СПб.: Алетейя, 2013.

Йоас Х. Креативность действия / Ханс Йоас: пер. с нем. – СПб.: Алетейя, 2005. – 320 с.

Казаков В. Карл Маркс / Казаков В. // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С. 25–37.

Кастельс М. Власть коммуникации / Мануэль Кастельс; пер. с англ. – М.: Издат. дом Высшей школы экономики, 2016. – 564 с.

Кастельс М. Интернет–галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства / Кастельс М.; пер. з англ. – К.: Ваклер, 2007. – 304 с.

Кастельс М. Інформаційне суспільство та держава добробуту. Фінська модель / Кастельс М., Хіманен П. ; пер. з англ. – К.: Ваклер, 2006. – 256 с.

Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Кастельс М.; пер. с англ. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.

Кистяковский Б.А. Общество и индивид (методологическое исследование / Б.А. Кистяковский // Социологические исследования. – 1996. – № 2. – С.103–116.

Кистяковский Б.А. Право как социальное явление / Б.А. Кистяковский // Социологические исследования. – 1990. – № 3.

Кістяківський Б.О. Проблема і завдання соціально–наукового пізнання / Б.О.Кістяківський // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 1. – С.136–144.

Кістяківський Б.О. Проблема і завдання соціально–наукового пізнання / Б.О.Кістяківський // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 2. – С.131–142.

Кістяківський Б.О. Українці і російське суспільство / Б.О.Кістяківський // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 1. – С.132–135.

Козер Л.А. Мастера социологической мысли. Идеи в историческом и социальном контексте / Льюис А.Козер ; пер. с англ. – М. : Норма, 2006. – 528 с.

Коллинз Р. Макросоциологическое предсказание: пример коллапса СССР / Пер. С англ. В.Г. Кузьминова, науч. Ред. А.Г. Здравомыслова // Социологический журнал. – 2008. – № 3. – С.5–29.

Коллинз Р. . Макросоциологическое предсказание: пример коллапса СССР / Пер. С англ. В.Г. Кузьминова, науч. Ред. А.Г. Здравомыслова (заключительная часть) // Социологический журнал. – 2008. – № 4. – С.35–52.

Коллинз Р. Социология: наука или антинаука? // Теория общества. Сборник / Пер. с англ. – М.: «КАНОН–пресс–Ц», «Кучково поле», 1999. – С.37–72.

Коллинз Р. Четыре социологических традиции / Рэндалл Коллинз; пер. с англ. – М. : Изд. дом «Территория будущего», 2009. – 320 с.

Коллінз Р. Теорія конфлікту в сучасній макроісторичній соціології / Рендал Коллінз // Філософська і соціологічна думка. – 1993. – № 6. – С.81–98.

Конт О. Дух позитивной философии. (Слово о положительном мышлении) // О. Конт; пер. с франц. – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 256 с. – (Выдающиеся мыслители).

Конт О. Общий обзор позитивизма / О. Конт // Западно–европейская социология XIX века: тексты; под ред. В.И. Добренькова. – М.: Издание Междунар. Ун–та Бизнеса и Управления, 1996. – С.120–179.

Конт О. Общий обзор позитивизма / О. Конт ; пер. с франц. – Изд. 2–е. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2011. – 296 с. – (Из наследия мировой философской мысли: история философии).

Конт О. Основные законы социальной динамики или общая теория естественного прогресса человечества / О.Конт // Загальна соціологія. Хрестоматія / Уклад.: д–р іст. наук, проф. В.Г.Городяненко, канд. іст. наук С.В.Легеза. За ред. проф. В.Г.Городяненка. – Д.: Вид–во ДНУ, 2006. – С.37–54.

Королько В. Сучасний неомарксизм: повалення чи пошук шляхів оновлення великої теорії Маркса? / Валентин Королько // Філософська і соціологічна думка. – 1994. – № 3–4. – С.152–171.

Королько В., Танчер В. Новые повороты в социологической теории: неофункционализм, теория конфликта, неомарксизм, постмодернизм / В.Королько, В.Танчер // Социологическая теория сегодня. Сб. статей американских и украинских теоретиков / Под ред. В. Танчера. – К.: ИС НАН Украины, 1994. – С.110–141.

Костинська В., Кучеренко О. Роберт Мертон та його модель структурного функціоналізму / Варвара Костинська, Олексій Кучеренко // Філософська і соціологічна думка. – 1996. – № 7/8. – С.108–115.

Костинская В. Роберт Мертон и его модель структурного функционализма / Варвара Костинская // Мертон Р. Социальная теория и социальная структура / Роберт Мертон ; реферат. пер. с англ. – К.: Абрис, 1996. – С.7–15.

Коулмен Дж. Введение социальной структуры в экономический анализ [Электронный ресурс] / Дж. Коулмен // Экономическая социология. – 2009. – Т. 10. – № 3. – С.33–40. – Режим доступа к журн.: www.ecsoc.msses.ru

Коулмен Дж. Капитал социальный и человеческий / Дж. Коулмен // Общественные науки и современность. – 2001. – № 3. – С.122–139.

Коулман Дж.К. Экономическая социология с точки зрения теории рационального выбора / Джеймс С. Коулман; пер. с англ. // Западная экономическая социология: хрестоматия современной классики – М.: РОССПЭН, 2004 – С.159–181.

Кули Ч. Первичные группы / Чарлз Кули // Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун–та Бизнеса и Управления, 1996. – С. 328–333.

Кули Ч. Социальная самость / Чарлз Кули // Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун–та Бизнеса и Управления, 1996. – С.314–327 с.

Кули Ч. Х. Человеческая природа и социальный порядок / Чарльз Хортон Кули; пер. с англ. – М.: Идея–Пресс, Дом интеллектуальной книги, 2000. – 320 с.

Кутуєв П. Вибіркова спорідненість у соціології Макса Вебера / Павло Кутуєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 3. – С.136–148.

Кучеренко В. Пам'яті метра: ідеї Р.Мертонна в соціології / Варвара Кучеренко, Віктор Танчер // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 3. – С.46–56.

Кучеренко В. Функціоналістська парадигма Роберта Мертонна в сучасному соціологічному дискурсі. До 90-річчя від дня народження / Варвара Кучеренко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. – № 4. – С.81–87.

Кюэн Ш.–А. Социологи и одержимость пониманием. Неопозитивистское прочтение М.Вебера / Шарль–Анри Кюэн // Социологические исследования. – 2001. – №12. С.3–15.

Левин Д. Некоторые ключевые проблемы в работах Зиммеля / Дональд Н. Левин // Социологический журнал. – 1994. – № 2. – С.91–101.

Лепсиус М.Р. Своеобразие и потенциал веберовской парадигмы / М.Р. Лепсиус // Журнал социологии и социальной антропологии. – 2004. – Т. 7. – № 2. – С.51–60.

Леш С. Соціологія постмодернізму / Скот Леш; пер. з англ. – Львів : Кальварія, 2003. – 344 с.

Лиотар Ж.-Ф. Состояние постмодерна / Жан–Франсуа Лиотар; пер. с франц. – М.: Ин–т эксперимент. социологии; СПб.: Алетейя, 1998. – 160 с.

Липинський В. Листи до братів-хліборобів. Про ідею і організацію українського монархізму / Вячеслав Липинський. – К., Філадельфія: Інститут східнослов'янських досліджень НАН України, 1995. – 471 с.

Лиотар Ж.–Ф. Ситуація постмодерну / Жан–Франсуа Лиотар // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – № 5–6. – С.15–38.

Луман Н. Введение в системную теорию / Никлас Луман; под ред. Д. Беккера; пер с нем. – М.: Логос, 2007. – 360 с.

Луман Н. Власть / Никлас Луман; пер. с нем. – М.: Праксис, 2001. – 256 с.

Луман Н. Общество общества / Никлас Луман; пер с нем. – М.: Логос, 2004. – 232 с. – (Кн. 1 : Общество как социальная система).

Луман Н. Общество общества / Никлас Луман; пер с нем. – М.: Логос, 2005. – 280 с. – (Кн. 2 : Медиа коммуникации).

Луман Н. Общество общества / Никлас Луман; пер. с нем. – М.: Логос, 2005. – 256 с. – (Кн. 3 : Эволюция).

Луман Н. Общество общества / Никлас Луман; пер. с нем. – М.: Логос, 2006. – 320 с. – (Кн. 4 : Дифференциация).

Луман Н. Общество общества / Никлас Луман; пер. с нем. – М.: Логос / Гнозис, 2006. – 320 с. – (Кн. 5: Самоописания).

Луман Н. Поняття цілі і системна раціональність: щодо функції цілей у соціальних системах. / Ніклас Луман; пер. з нім. – К.: Дух і літера, 2011. – 336 с.

Луман Н. Реальність масс–медіа. / Ніклас Луман; пер. з нім. – К.: ЦВП, 2010. – 158 с.

Луман Н. Социальные системы: очерк общей теории / Никлас Луман; пер. с нем. – СПб.: Наука, 2007. – 644 с.

Луман Н. Час і системна раціональність. / Ніклас Луман; пер. з нім. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 224 с.

Луман Н. Понятие риска / Никлас Луман; пер. с нем. // THESIS: теория и история экономических и социальных институтов и систем. – 1994. – № 5. – С.135–160.

Луман Н. Понятие общества / Никлас Луман; пер. с нем. // Проблемы теоретической социологии. – СПб.: Петрополис, 1994. – С.25–42.

Луман Н. Почему необходима «системная теория»? / Никлас Луман; пер. с нем. // Проблемы теоретической социологии. – СПб.: Петрополис, 1994. – С.43–54.

Луман Н. Теория общества (вариант San Foca '89) // Теория общества. Сборник / Пер. с нем., англ. – М.: КАНОН–пресс–Ц, Кучково поле, 1999. – С.196–235. – (LOGICA SOCIALIS.)

Луман Н. Мировое время и история систем / Никлас Луман; пер. с нем. // Логос. – 2004. – № 5. – С.131–168.

Луман Н. «Что происходит?» и «Что за этим кроется?». Две социологии и теория общества / Никлас Луман // Теоретическая социология: Антология : В 2 ч. ; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 2. – С.319–352.

Луцацій В.С. Теорія еліт Вільфредо Парето / В.С.Луцацій // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 11. – С.47–56.

Макеєв С. Огюст Конт: біля витоків соціологічної уяви / Сергій Макеєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2013. – № 2. – С.184–198.

Мариніч І. Ніклас Луман / І. Мариніч // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.238–248.

Маркс К. Буржуазія і контрреволюція / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1960. – Т. 6. – С.107–130.

Маркс К. Вісімнадцяте Брюмера Луї Бонапарта / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1963. – Т. 8. – С.109–205.

Маркс К. До критики політичної економії / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1963. – Т. 13. – С.1–152.

Маркс К. Економіко-філософські рукописи 1844 року / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1980. – Т. 42. – С.39–159.

Маркс К. Німецька ідеологія. Критика новітньої німецької філософії в особі її представників Фейєрбаха, Б.Бауера, і Штірнера і німецького соціалізму в особі його різних пророків / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1959. – Т. 3. – С.7–521.

Маркс К. Процес виробництва капіталу / Маркс К., Енгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1963. – Т. 23. – 848 с. – (Т. 1 «Капіталу»).

Маркс К. Процесс капиталистического производства, взятый в целом / Маркс К., Энгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1965. – Т. 25, ч. II. – 513 с. – (Т. 3 «Капіталу», ч. II, розд. 29–52).

Маркс К. Теорії додаткової вартості / Маркс К., Энгельс Ф. // Твори; [пер. з 2-го рос. вид.]. – К.: Держполітвидав УРСР, 1967. – Т. 26. – 664 с. – (Т. 4 «Капіталу», ч. 2, розд. 8–18).

Мертон Р. Короткий автобіографічний нарис / Роберт Мертон // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. – № 4. – С.88–90.

Мертон Р. Про історію та систематику соціологічної теорії / Роберт Мертон // Філософська і соціологічна думка. – 1996. – № 7/8. – С.119–141.

Мертон Р. Социальная теория и социальная структура / Мертон Р.; пер. с англ. – М.: АСТ; Хранитель, 2006. – 873, [7] с.

Мертон Р. Соціальна структура і аномія // Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття : Навч. посібник. – К.: Либідь, 1996. – С.182–185.

Мертон Р. Социальная теория и социальная структура / Роберт Мертон; реферат. пер. с англ. – К.: Абрис, 1996. – 112 с.

Мертон Р. Фокусированное интервью / Роберт Мертон, Марджори Фиске, Патрисия Кендалл; пер. с англ. – М.: Институт Молодежи, 1991. – 106 с.

Мангайм К. Идеология та утопія / Карл Мангайм; пер. з нім. – К.: Дух і літера, 2008. – 370 с.

Мангейм, К. Очерки социологии знания: Теория познания-мировоззрение-историзм / Карл Мангейм; – М. : ИНИОН, 1998. – 249 с.

Мід Дж.Г. Дух, самість і суспільство. З точки зору соціального біхевіориста / Мід Дж.Г.; пер. з англ. – К. : Укр. Центр духов. культури, 2000. – 416 с.

Мид. Дж. От жеста к символу. / Дж. Мид; пер с англ. – М.: Изд-во МГУ, 1994.

Мид Дж. Психология пунитивного правосудия / Дж. Мид // Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун-та Бизнеса и Управления, 1996. – С.235–257.

Миллс Ч. Р. Властвующая элита / Ч. Р. Миллс; пер. с англ. – М.: Изд-во иностр. лит., 1959. – 543 с.

Миллс Ч. Р. Профессиональная идеология социопатологов / Ч. Р. Миллс // Социологический журнал. – 2013 – № 1. – С.10–35.

Миллс Ч.Р. Социологическое воображение / Чарльз Райт Миллс ; пер. с англ. – М.: Издат. дом NOTA BENE, 2001. – 264 с.

Миллс Ч.Р. Социологическое воображение / Ч.Р. Миллс // Человек и общество: Хрестоматия / Под ред. С.А.Макеева. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1999. – С.7–16.

Мюнх Р. Неофункционалистский подход: политика как общественный процесс / Рихард Мюнх // Социологическое обозрение. – 2010. – Т. 9. № 1. – С.6–26.

Норт Д., Уоллис Д., Вайнгаст Б. Насилие и социальные порядки. Концептуальные рамки для интерпретации письменной истории человечества /

Дуглас Норт, Джон Уоллис, Барри Вайнгаст; пер. с англ. – М.: Изд. Института Гайдара, 2011. – 480 с.

Олсон М. Влада і процвітання. Подолання комуністичних і капіталістичних диктатур / Менкур Олсон; пер. з англ. – К.: Вид. дім «Києво–Могилянська академія», 2007. – 174 с.: іл. (Актуальні світові дискусії).

Олсон М. Логіка колективної дії. Суспільні блага і теорія груп / Менкур Олсон; пер. з англ. – К.: Лібра, 2004. – 272 с.

Олсон М. Піднесення та занепад держав. Економічний розвиток, стагфляція та соціальний застій / Менкур Олсон; пер. з англ. – Х.: Каравела, 2002. – 304 с.

Отрешко Н. Між Сциллою об'єктивізму та Харибдою суб'єктивізму (нотатки на берегах праці П.Бурдьє «Практичний смисл») / Наталія Отрешко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2004. – № 4. – С.190–201.

Отрешко Н. Трансформація епистемологічних оснований соціології: суб'єкт, метод, познання, картина соціального мира / Н.Б.Отрешко. – К.: Інститут соціології НАН України, 2009.

Оукс Г. Прямой разговор об эксцентричной теории // Теория общества. Сборник / Пер. с англ. – М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. – С.292–306.

Парето В. Загальна соціологія. Прелімінарії / Вільфредо Парето // Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1996. – С.49–51.

Парето В. Компендиум по общей социологии [Текст] / В. Парето; пер. с итал. – 2-е изд. – М.: Изд. Дом ГУ ВШЭ, 2008. – 511, [1] с.

Парето В. Социалистические системы / Вильфредо Парето // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 1. – С.249–313.

Парк Р. Аккомодация / Роберт Парк // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 1. – С.406–414.

Парк Р. Ассимиляция / Роберт Парк // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 1. – С.415–421.

Парк Р. Конкуренция / Роберт Парк // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 1. – С.390-400.

Парк Р. Конфликт / Роберт Парк // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 1. – С.400-406.

Парк Р. Місто / Роберт Парк, Ернст Берджесс, Родрік Маккензі // Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1996. – С.116-120.

Парк Р. Экология человека / Роберт Парк // Теория общества. Сборник; пер. с нем., англ. – М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. – С.384-400.

- Парсонс Т. Введение / Талкотт Парсонс // Американская социология. Перспективы. Проблемы. Методы; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1972. – С.25–36.
- Парсонс Т. О структуре социального действия / Талкотт Парсонс; пер с англ. – [2–е изд.]. – М.: Академ. проект, 2002. – 880 с.
- Парсонс Т. Общетеоретические проблемы социологии / Талкотт Парсонс // Социология сегодня: Проблемы и перспективы; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1965. – С.58–65.
- Парсонс Т. Общий обзор / Талкотт Парсонс // Американская социология. Перспективы. Проблемы. Методы; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1972. – С.360–378.
- Парсонс Т. О построении теории социальных систем: интеллектуальная автобиография / Пер. с англ. // Парсонс Т. Система современных обществ / Т. Парсонс; пер. с англ. – М.: Аспект Пресс, 1998. – С.210–268.
- Парсонс Т. О социальных системах / Талкотт Парсонс; пер. с англ. – М.: Академ. проект, 2002. – 832 с.
- Парсонс Т. О теории и метатеории / Талкотт Парсонс // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч.; пер. с англ, фр., нем., ит. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч. 2. – С.43–59.
- Парсонс Т. Понятие общества: компоненты и их взаимоотношения / Талкотт Парсонс // Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун-та Бизнеса и Управления, 1996. – С.494–525.
- Парсонс Т. Прологомены к теории социальных институтов / Т. Парсонс // Человек и общество: Хрестоматия / Под ред. С.А.Макеева. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1999. – С.136–147.
- Парсонс Т. Система современных обществ / Т. Парсонс; пер. с англ. – М.: Аспект Пресс, 1998. – 270 с.
- Парсонс Т. Соціальна структура і особистість / Толкот Парсонс; пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2011. – 338 с.
- Парсонс Т. Социальные системы (статья из Международной энциклопедии социальных наук) / Талкотт Парсонс // Личность. Культура. Общество. – 2003. – Т. 5, вып. 1-2 (15-16). – С.169–203.
- Патнам Р. Д. та ін. Творення демократії: Традиції громадської активності в сучасній Італії / Р. Д. Патнам разом з Р. Леонарді та Р. Й. Нанетті; пер. з англ. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 302 с.
- Петров В. Історіософічні етюди / Віктор Петров // Україна модерна. – К.: Критика, 2008 (2). – Число 13 (Війна переможців і переможених). – С.177–201.
- Пилипенко В., Привалов Ю. Георг Зіммель / В.Пилипенко, Ю.Привалов // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.76–87.
- Пилипенко В., Привалов Ю. Карл Мангайм / В.Пилипенко, Ю.Привалов // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною

галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.144–151.

Пилипенко В. Ральф Дарендорф / В.Пилипенко // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України) ; за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.248–257.

Пилипенко В. Спенсер Герберт / В.Пилипенко // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України) ; за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С. 38–49.

Пилипенко В. Фердинанд Тьоніс / В.Пилипенко // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С. 59–68. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник / О.І. Погорілий. – К.: Либідь, 1996.

Погорілий О. Читаючи Вебера. Післямова. // Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика; пер. з нім. – К.: Основи, 1998. – С.479–496. Подолинский С.А. Труд человека и его отношение к распределению энергии / Сергей Андреевич Подолинский. Издание 2–е. – М.: Белые Альвы, 2005. – 160 с.

Попер К. Відкрите суспільство та його вороги. В 2 т. – Т. 2. Спалах пророцтва: Гегель, Маркс та послідовники / Карл Попер; пер. з англ. – К.: Основи, 1994.

Попова І. Доля однієї соціологічної парадигми (До 120-ї річниці від дня смерті К.Маркса) / Ірина Попова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 2. – С.131 – 148.

Постмодерністські пошуки соціології. Монографія / Під ред. проф. К.Ю.Богомаза. – Дніпродзержинськ: Видавництво ДДТУ, 2009. – 181 с.

Потебня А.А. Полное собрание трудов: Мысль и язык / Александр Афанасьевич Потебня. – М.: Либринт, 1999. – 300 с.

Резнік В. Теорії соціального порядку: особливості структурування та викладання за пояснювальною схемою Дж.Коулмена. / В. Резнік // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2015. – № 4. – С.174–201.

Ритцер Дж. Современные социологические теории / Джордж Ритцер ; пер. с англ. – 5-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 688 с.: ил.

Рікер П. Ідеологія та утопія / Поль Рікер; пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2005.

Ручка А.А., Танчер В.В. Очерки истории социологической мысли / А.А.Ручка, В.В.Танчер. – К.: Наукова думка, 1992.

Ручка А.О., Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології: посіб. / А.О. Ручка, В.В. Танчер. – К.: Наук. думка, 1995. – 223 с.

Рыбщун А. Украинская социология. Традиции, факторы, ориентиры развития (советский и постсоветский периоды). – Saarbrücken: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2010. – 222 с.

Симончук О. Розділ VIII. Повсякденне життя / Олена Симончук // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 4-5. – С.215–220.

Смелзер Н.Дж. Проблеми соціології. Георг-зімелевські лекції, 1995 / Смелзер Н.Дж.; пер. з англ. – Львів: Кальварія, 2003. – 128 с.

Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй. Пер. з англ. – К.: Port-Royal, 2001. – 594 с.

Соболевська М. Порядок дискурсу порядку: неофункціоналізм та постструктуралізм в сучасній соціологічній теорії / Марина Соболевська. – К.: Логос, 2014.

Сорокин П. Американская сексуальная революция / Питирим Сорокин; пер с англ. – М.: Изд-во Института социально-экономических проблем народонаселения, 2007. – 147 с.

Сорокин П.А. Голод как фактор. Влияние голода на поведение людей, социальную организацию и общественную жизнь / П.А. Сорокин. – М.: Academia & LVS, 2003. – XII, 684 с.

Сорокин П.А. Человек и общество в условиях бедствий: Влияние войны, революции, голода, эпидемии на интеллект и поведение человека, социальную организацию и культурную жизнь // П.А. Сорокин; пер. с англ. – СПб.: Мир, 2012. – 336 с.

Сорокин П.А. Социология революции / Питирим Сорокин. – М.: Территория будущего: РОССПЭН, 2005 (ППП Тип. Наука). – 702, 1 с.

Сорокин П. Социальная и культурная динамика: Исслед. изм. в больших системах искусства, истины, этики, права и обществ. отношений / Питирим Сорокин; пер. с англ. – Санкт-Петербург: Изд-во Рус. Христиан. гуманитар. Ин-та, 2000. – 1054 с.

Сорокин П.А. Социальная мобильность / Питирим Александрович Сорокин; пер. с англ. – М.: Academia; LVS, 2005. – XX, 588 с.

Сорокин П. Кризис нашего времени: социальный и культурный обзор / Питирим Сорокин. – М.: ИСПИ РАН, 2009. – 384, 3 с.

Социологическая теория сегодня. Сборник статей американских и украинских теоретиков. Под ред. В.Танчера. – Киев: ИС НАНУ, 1994. – 144 с.

Соціологічна теорія: традиції та сучасність: Навч. посібник / За ред. А.Ручки. – К.: Інститут соціології НАН України, 2007.

Соціологія Конта у викладі Ріголажа, СПб, 1898 // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – № 9-10. – С.151–178.

Соціологія : навч. посіб.; за ред. С.О.Макеєва. – К.: Українська енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1999. – 344 с.

Соціологія: Навчальний посібник / За ред. С.О.Макеєва. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Товариство «Знання», КОО, 2008.

Спенсер Г. Вивчення соціології // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 1. – С.105–121.

Спенсер Г. Изучение социологии. Воспитание умственное, нравственное и физическое // Г. Спенсер; пер. с англ. – Минск: БелЭн, 2006. – 816 с.

Спенсер Г. Синтетическая философия / Г. Спенсер; пер. с англ. – К.: Ника-Центр, 1997. – 512 с.

Степаненко В. Алексіс де Токвіль / В.Степаненко // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.19–25.

Степаненко В. Альфред Шюц і сучасна соціологія / Віктор Степаненко // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – № 11–12. – С.141–143.

Степаненко В. Ірвінг Гофман / В.Степаненко // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.218–225.

Степаненко В.П. Громадянське суспільство: дискурси і практики. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – 420 с.

Степаненко В. Українська соціологія в пошуках себе // Філософська і соціологічна думка. – 1993. – № 11–12.

Судаков В.И. Социологическое познание: современные тенденции и стимулы развития. – Днепропетровск, 1995.

Такеші О. Социология на рубеже веков: Георг Зиммер // Социологический журнал. – 1994. – № 2. – С.82–91.

Танчер В.В. Герберт Спенсер – перший гранд соціології / В.В.Танчер, А.О.Ручка // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 1. – С.92–99.

Танчер В.В. Система соціології Вільфредо Парето / В.В.Танчер, А.О.Ручка // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 11. – С.30–46.

Танчер В. Соціологія інтимності в постмодерному ракурсі. / Віктор Танчер // Культура. Суспільство. Особистість: Навч. посібник / За ред. Л.Скокової. – К.: Інститут соціології НАН України, 2006. – С.137–142.

Танчер В. Соціологія та ідеологія в ракурсі постмодерного мислення / Віктор Танчер // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. – № 4. – С.125–132.

Танчер В. Українська соціологія сьогодні – нелегкий шлях до теорії / В.В.Танчер // Філософська і соціологічна думка. 1993. – № 11–12.

Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – 301 с.

Теория и методы в социальных науках / Под ред. С.Ларсена; пер с англ. – М.: Московский государственный институт международных отношений (Университет); «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. – 288 с.

Теория общества. Сборник / Пер. с англ. – М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. – 416 с.

Тернер Дж. Структура социологической теории / Джонатан Тернер; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1985. – 471 с.

Токвиль А. де. Давній порядок і революція / Алексіс де Токвіль; пер. з франц. – К.: Юніверс, 2000. – 224 с.

Токвиль А. де. Про демократію в Америці / Алексіс де Токвіль; пер. з франц. – К.: Всесвіт, 1999. – 590 с.

Томас І. Польський селянин у Європі і Америці. Організація первинної групи: Методологічний нарис / В.Томас, Ф.Знанецький // Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття : Навч. посібник / О.І. Погорілий. – К.: Либідь, 1996. – С.114–116.

Туган-Барановский М.И. К лучшему будущему. Сборник социально-философских произведений – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 1996. – 528 с.

Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство. Основні поняття чистої соціології / Фердинанд Тьоніс; пер. з нім. – К.: Дух і літера, 2005. – 262 с.

Федорченко П. Концепція соціальної диференціації та соціальних інституцій Г.Спенсера / Павло Федорченко // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 1. – С.100–104.

Франко І. Зібрання творів у п'ятдесяти томах. Том 45. Філософські праці / Іван Франко. – К.: Наукова думка, 1986. – 575 с.

Фуко М. Археологія знання / Мішель Фуко; пер. з франц. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1994. – 326 с.

Фуко М. Воля к истине: по ту сторону знания, власти и сексуальности. Работы разных лет / Мишель Фуко; пер. с франц. – М.: Касталь, 1996. – 448 с.

Фуко М. Жизнь: опыт и наука / Мишель Фуко; пер. с франц. // Вопросы философии. – 1993. – № 5. – С.43–53.

Фуко М. История безумия в классическую эпоху / Мишель Фуко; пер. с франц. – СПб. : Университетская книга, 1997. – 576 с.

Фуко М. Історія сексуальності. – Т. 1: Жага пізнання / Мішель Фуко; пер. з франц. – Х. : ОКО, 1997. – 235 с.

Фуко М. Історія сексуальності. – Т. 2: Інструмент насолоди / Мішель Фуко; пер. з франц. – Х.: ОКО, 1999. – 288 с.

Фуко М. Історія сексуальності. – Т. 3: Плекання себе / Мішель Фуко; пер. з франц. – Х.: ОКО, 2000. – 264 с.

Фуко М. Наглядати і карати: Народження в'язниці / Мішель Фуко; пер. з франц. – К.: Основи, 1998. – 392 с.

Фуко М. Правила промови / Мішель Фуко; пер. з франц. – К.: Дух і літера, 1993. – 61 с.

Фуко М. Про концепцію «соціально-небезпечного суб'єкта» у судовій психіатрії ХІХ століття // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 6. – С.82–108.

- Хабермас Ю. Комунікативна дія і дискурс – дві форми повсякденної комунікації / Хабермас Ю. // Ситниченко Л.А. Першоджерела комунікативної філософії. – К.: Либідь, 1996. – С. 84–90.
- Хоманс Дж.К. Возвращение к человеку / Джордж Каспар Хоманс // Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун-та Бизнеса и Управления, 1996. – С.45–59.
- Хоманс Дж. Социальное поведение: его элементарные формы / Джордж Хоманс // Социальные и гуманитарные науки. Серия 11. «Социология». – 2001. – №2. – С.88–132.
- Хоманс Дж. Социальное поведение: его элементарные формы / Джордж Хоманс // Социальные и гуманитарные науки. Серия 11. «Социология». – 2001. – №3. – С.127–164.
- Хоманс Дж. Социальное поведение как обмен / Джордж Хоманс // Современная зарубежная социальная психология: тексты; пер с англ. – М.: Издательство Московского университета, 1984. – С.82–91.
- Человек и общество. Хрестоматия // Под ред. С.Макеева. – К., 1999.
- Черниш Н. Соціологія : курс лекцій / Наталія Черниш. – Л.: Кальварія, 2003.
- Чернова І. Етнометодологія в контексті становлення / Ірина Чернова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 4. – С.62–69.
- Штомпка П. Социология социальных изменений. – М., 1996.
- Штомпка П. Социология. Анализ современного общества. – М., 2005.
- Шаповал П. Загальна соціологія. – К., 1996.
- Швери Р. Теоретическая концепция Джеймса Коулмена: аналитический обзор / Р.Швери // Социологический журнал. – 1996. – № 1–2. – С.62–81.
- Шульга О. Альфред Шюц / О.Шульга // Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В. Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. – С.158–164.
- Шульга О. Евристичний потенціал поняття «символічний універсам»: методологічні та теоретичні аспекти / Олександр Шульга. – К.: Інститут соціології нан України, 2016. – 372 с.
- Шютц А. Смысловая структура повседневного мира: очерки по феноменологической социологии / Альфред Шютц; пер. с англ. – М.: Институт фонда «Общественное мнение», 2003. – 336 с.
- Шюц А. Дон Кіхот і проблема реальності // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – № 11–12. – С. 144–169.
- Шюц А. Структура повседневного мышления / А. Шюц // Социологические исследования. – 1988. – № 2. – С.129–138.
- Шюц А. Структури життєсвіту / Шюц А., Лукман Т.; пер. з англ. – К. : Укр. Центр духов. культури, 2004. – 560 с.
- Шюц А. Формирование понятия и теории в общественных науках / Альфред Шюц. Американская социологическая мысль: тексты; пер с англ. – М.: Издание Междунар. Ун-та Бизнеса и Управления, 1996. – С.526–541 с.

Эйзенштадт Ш. Революция и преобразование обществ. Сравнительное изучение цивилизаций / Ш. Эйзенштадт; пер. с англ. – М.: Аспект Пресс, 1999. – 416 с.

Элиас Н. Общество индивидов. / Норберт Элиас; пер. с нем. – М.: Праксис, 2001. – 336 с.

Элиас Н. Придворное общество: Исследования по социологии короля и придворной аристократии, с Введением: Социология и история / Н. Элиас; пер. с нем. – М.: Языки славянской культуры, 2002. – 368 с.

Література до розділу 2. Методологія соціологічного дослідження

Аванесов В.С. Тесты в социологическом исследовании, – М., 1982.

Батыгин Г.С. Обоснование научного подхода в прикладной социологии. – М., 1986

Белановский С.А. Метод фокус-групп. – М., 1996

Бутенко И.А. Анкетный опрос или общение социолога с респондентами. – М, 1989.

Девятко И. Модели объяснения и логика социологического исследования. М., 1996.

Математические методы анализа и интерпретация социологических данных. – М., 1989.

Панина Н.В. Технологія соціологічного дослідження." – К., 1996.

Паниотто В.И. Качество социологической информации. – К., 1986.

Паниотто В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях. – К., 1982.

Попова І.М. Соціологія: пропедевтичний курс. – К., 1996.

Практикум по прикладной социологии. – М., 1992.

Факторный, дискриминантный и кластерный анализ. – М., 1989.

Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. – Львів, 2004.

Чурилов Н. Типология и проектирование выборочного социологического исследования (история и современность). – К., 2008.

Ядов В. А. Стратегия социологического исследования.– М., 1998.

Література до розділу 3. Соціальна структура і соціальна стратифікація

Блау П.М. Различные точки зрения на социальную структуру и их общий знаменатель // Американская социологическая мысль: Тексты. – Москва, 1994.

Гидденс Э. Структура как правила и ресурсы // Человек и общество. Хрестоматия. / Под. ред. С.А.Макеева. – Киев: Ин-т социологии НАН Украины, 1999.

Макеєв С.О. Структурна перспектива в сучасній соціології // Соціологія. – 1998. – № 1–2.

Мертон Р.К. Социальная теория и социальная структура. – М.: Хранитель, 2006.

Куценко О.Д. Общество неравных /О.Д.Куценко. – Харьковский национальный университет им. В.Н.Каразина. – Харьков, 2000.

Подвижность структуры. Современные процессы социальной мобильности. – Киев, 1999.

Новые социальные неравенства. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 2006.

Линтон Р. Статус и роль // Человек и общество: Хрестоматия. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 1999. – С.29–37.

Дарендорф Р. Тропы из утопии. – М., 2002.

Макеев С.А., Оксамитная С.Н., Швачко Е.В. Социальные идентичности и идентификации. – Киев, 1996.

Оссовський В. Соціальна організація та соціальна інституція // Соціологія. – 1998. – № 3.

Макеев С. Социальные институты: классические трактовки и современные подходы к изучению // Социология: теория, методы, маркетинг, 2003, №4. – С.5–20.

Макеев С., Оксамитна С. Концепція інституціонально відтворюваних нерівностей / Сергій Макеев, Світлана Оксамитна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2011. – №4. – С.32–49.

Симончук Е.В. Классовые структуры в сравнительной перспективе // Украинское общество в европейском пространстве. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 2007.

Структурні виміри сучасного суспільства. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006.

Классовое общество. Теория и эмпирические реалии. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 2003.

Гавриленко І.М. Соціологія організацій /І.М.Гавриленко. – Київ: АПСВ, 2005.

Соціальні структури і особистість. – Київський міжнародний інститут соціології: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007.

Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество / Питирим Сорокин. – Москва: Политиздат. – 1992.

Література до РОЗДІЛУ 4. Спеціальні теорії та дослідження.

До теми 4.1: Соціологія культури

Александр Дж. Смыслы социальной жизни: Культурсоциология [Текст] – М.: Изд. и консалтинговая группа «Праксис», 2013.

Бурдьє П'єр. Практичний глузд.– К.: Український Центр духовної культури, 2003.

Бурдьє П'єр, Вакан Лоїк. Рефлексивна соціологія. Частина II: Чиказький воркшоп. – Київ: Медуза, 2015.

Бурдьє П. Социология социального пространства / Пер. с фр.; общ. ред. и послесл. Н.А.Шматко.– М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2005. В 2–х т.

Вебер Альфред. Избранное: Кризис европейской культуры. – СПб: Университетская книга, 1998.

Вебер Макс. Избранное. Образ общества. – М.: Юрист, 1994.

Ионин Л.Г. Социология культуры: путь в новое тысячелетие. – М.: Изд. корпорация “Логос”, 2000.

Коллинз Рэндалл. Четыре социологических традиции. – М.: Издательский дом «Территория будущего», 2009.

Победа Н.М. Социология культуры. – Одесса: Астропринт, 1997.

Ручка А. Культура / А.Ручка // Соціологія: Навч. посібник. За ред. С.О.Макеєва. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, КОО, 2008. – С.106–138.

Сорокин Питирим. Социальная и культурная динамика: Исследование изменений в больших системах искусства, истины, этики, права и общественных отношений. – СПб.: РХТИ, 2000.

Мінливості культури: соціологічні проєкції / за ред Н.Костенко. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015.

Смислова морфологія соціуму / За ред Н.Костенко. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2012. (§§ 1.1 – 2.1).

Соціологія: Навч.посіб. / За ред. Макеєва. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2008.

Соціологія культури: Навч.посібник / За ред. О.Семашка, В.Пічі. – К.: Каравела, 2002.

Субкультурна варіативність українського соціуму / За ред. Н.Костенко, А.Ручки. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2010.

Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В.Ворони. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015.

Шульга Р. Искусство в практиках культуры. Социокультурологический очерк. – К.: Ін-т соціології НАН України, ИФ НАНУ, 2008.

Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навч.посібник / За ред. Н.Костенко, Л.Скокової. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2009.

До теми 4.2: Соціологія масової комунікації

Бурдые П. О телевидении и журналистике. – М.: Прагматика культуры, 2002.

Дейк Т.А. ван. Язык. Познание. Коммуникация. – М., 1989.

Кастельс М. Власть коммуникации. – М.: Изд.дом ВШЭ, 2016.

Костенко Н.В. Ценности и символы в массовой коммуникации. – Киев: Наукова думка, 1993.

Костенко Н., Иванов В. Досвід конвент-аналізу: Моделі та практики. – К.: Центр вільної преси, 2003. – 200 с.

Костенко Н.В. Масова комунікація / Н.Костенко // Соціологія: Навч. посібник. За ред. С.О. Макеєва. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, КОО, 2008. – С.216–256.

Крос К., Гакет Р.А. Політична комунікація та новинні медіа у демократичних країнах: суперечливі підходи. – Київ: «Основи», 2000.

Культура-суспільство-особистість: навч.посіб]; За ред Л.Скокової. – К.: ІС НАНУ, 2006.

Луман Н. Медиа–коммуникации. – М.: Логос, 2005.

Мак–Квейл Д. Теорія масової комунікації. – Львів: Літопис, 2010.

Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н.Костенко, А.Ручки. – К.: Ін-т соціології

НАН України, 2008.

Методы сбора информации в социологических исследованиях. Книга 2. – М., 1990.

Ядов В.А. Социологическое исследование: методология, программа, методы. – М., 1987.

Мінливості культури: соціологічні проєкції [Н.Костенко, А.Ручка, Л.Скокова та ін.] / за ред Н.Костенко. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2015.

Смислова морфологія соціуму / За ред Н.Костенко. – К.: ІС НАН України, 2012. (§§ 2.4; 2.5; 3.1; 3.4).

Тичер С., Мейер М., Водак Р., Веттер Е. Методы анализа текста и дискурса. – Х.: Гуманитарный центр, 2009.

Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навч.посібник / За ред. Н.Костенко, Л.Скокової. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2009.

Mass Media and Society. Second Edition. (edited by J. Curran and M. Gurevitch) – London: Arnold, 1996.

До теми 4.3: Економічна соціологія

Арсеенко А.Г. Социально-экономический механизм регулирования трудовых отношений (на примере США, Канады, Великобритании). – К.: Наукова книга, 1995.

Арсеенко А.Г., Малюк А.Н., Толстых Н.В. Вызовы глобализации и Украина. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2011.

Добреньков В.И. Рахманов А.Б. Социология глобализации: Учебное пособие для вузов. – М.: Академический проспект, 2014.

Зарубина Н.Н. Социология хозяйственной жизни: проблемный анализ в глобальной перспективе: Учебное пособие. – М.: Университетская книга, Логос, 2006.

Заславская Т.И., Рывкина Р.В. Социология экономической жизни: Очерки теории. – Новосибирск: Наука, 1991.

Лукашевич М.П. Соціологія економіки. – К.: Каравела, 2005.

Петрушина Т.О. Социально-экономическое поведение населения Украины в условиях институциональных перемен. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 2008.

Радаев В.В. Экономическая социология: учеб. пособие для вузов / В.В. Радаев; Гос. Ун-т – Высшая школа экономики. – М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2005.

Социальный потенциал инновационного развития экономики: украинские реалии. – Под ред. акад. НАН Украины В.М.Вороны, д-ра соц. наук Т.О. Петрушиной. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2014.

Економічна соціологія. Навчальний посібник. (За ред. В.Вороны, В.Пилипенка). – К.: Інститут соціології НАН України, 1997.

До теми 4.4: Політична соціологія

Амелин В.Н. Социология политики: Спецкурс. – М., 1992. 184 с.

Ашин Г.К., Лозанский Э.Д., Кравченко С.А. Социология политики. Сравнительный анализ российских и американских политических реалий. – М.: Экзамен, 2001, 608 с.

Виноградов В.Д., Головин Н.А. Политическая социология: Уч. пособ. – Спб., 1997. – 176 с.

Ворона В., Головаха Є. Соціологія і політика в суспільстві, що трансформується // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 1–2. – С. 9–17.

Вятр Е. Социология политических отношений. – М.: Прогресс, 1979. – 463с.

Головаха Е.И., Панина Н.В. Социальное безумие: история, теория и современная практика. – К.: Абрис, 1994. – 168 с.

Головаха Є. Соціальні патології посткомуністичного суспільства // Політична думка. – 1994. – № 4.

Загальнонаціональні опитування exit-poll: Парламентські вибори–1998. Президентські вибори–1999. Парламентські вибори–2002. – К.: Заповіт, 2002.

Здравомыслова Е.А. Социологические подходы к анализу общественных движений // Соц.ис.– 1990.– №7 – С.88–94.

Ильин М.В. Слова и смыслы. Опыт описания ключевых политических понятий. – М.: РОССПЭН, 1997. – 432 с.

Кола Д. Политическая социология / Пер. с франц.; Предисл. А.Б.Гофмана. – М.: Изд-во «Весь мир», «ИНФР–М», 2001. – 406 с.

Крос К., Гакет Р. Політична комунікація і висвітлення новин у демократичних суспільствах: Перспективи конкуренції / Пер. с англ. Р.Ткачук. – К.: “Основи”, 2000. – 142 с.

Общественное мнение и власть: механизм взаимодействия / Авт.кол. А.А.Ручка, В.Л.Оссовский, В.А.Матусевич и др. – К.: Наукова думка, 1993. – 137с.

Политическая социология. – М.: Мысль, 2000. – 294 с.

Шампань П. Двойная зависимость. Несколько замечаний по поводу соотношения между полями политики, экономики и журналистики // Socio-Logos'96. – М., 1996. – С.208–228.

Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра: Пер. с фр. – М.: Socio-Logos, 1997. – 317 с.

Шампань П. Манифестация: производство политического события // Вопросы социологии. – 1992. – № 2.

До теми 4.5. Соціологія особистості

Злобіна О.Г. Особистість як суб'єкт соціальних змін. – К., 2005.

Кон И.С. Социологическая психология. М., 1999.

Левада Ю. От мнений к пониманию: социологические очерки 1993-2000. – М., 2000

Мертон Р. Социальная теория и социальная структура. М., 2006.

Саморегуляция и прогнозирование социального поведения личности: Диспозиционная концепция. 2-е расширенное издание. – М., 2013.

Советский простой человек: Опыт социального портрета на рубеже 90-х. – М., 1993.

- Соціологія // За ред. Макеєва. Київ: 2008.
- Смирнов П.И. Социология личности. СПб. 2001.
- Тернер Дж. Структура социологической теории. М., 1985.
- Фромм Э. Бегство от свободы. М., 2006.
- Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб., 1997

До теми 4.6. Соціологія релігії

- Вебер М. Социология религии. Типы религиозных сообществ / М. Вебер // Избранное. Образ общества; [Пер. с нем. М. И. Левина]. – М.: Юрист, 1994. – С.78–280.
- Вілсон Б. Соціологія релігії / Б Вілсон; [Пер. з англ. М. Хорольська]. – Харків: Акта, 2002. – 343 с.
- Дюркгейм Э. Элементарные формы религиозной жизни // Мистика. Религия. Наука. М., 1998.
- Сленський В. Велике повернення: релігія у глобальній політиці та міжнародних відносинах кінця ХХ – початку ХХІ століття. – Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2013. – 504 с.
- Сленський В. Секуляризація, де сакралізація і десекуляризація в сучасному світі // Релігія-світ-Україна. Колективна монографія в 3-х книгах за науковою редакцією професорів А. Колодного і Л. Филипович. Книга III: Релігійні процеси в перспективі їх виявів // Українське релігієзнавство. – К., 2012. – №61.– С.315–338.
- Карпов В. Концептуальные основы теории десекуляризации // Государство, религия, церковь в России и за рубежом: сетевой журнал. – 2012. – №2. – С.114–164.
- Монтаж и демонтаж секулярного мира / под ред. А. Малашенко и С. Филатова; Моск.Центр Карнеги. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2014. – 406 с.
- Религия и глобализация на просторах Евразии / под ред. А. Малашенко и С. Филатова. – 2-е изд. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН); Моск. Центр Карнеги, 2009.– 343 с.
- Рязанова Л. С. Релігійне відродження в Україні : соціокультурний контекст / Л. С. Рязанова. – К.: Біла криниця, 2004. – 240 с.
- Davie G. The Sociology of Religion. A Critical Agenda. Second Edition – SAGE Publications Ltd, 2013. – 328 pp.
- Norris P., Inglehart R. Sacred and secular. Religion and politics worldwide. 2nd edition – N.Y.: Cambridge university press, 2011. – 375 pp.
- The New Blackwell Companion to Sociology of Religion / Br. Turner, ed. – N. Y., 2010. – 691 pp.
- The Oxford Handbook of the sociology of religion. Oxford / Edited by Peter B. Clarke. Reprint edition.Oxford University Press, 2011. – 1064 pp.
- Warner R.Secularization and Its Discontents. – Continuum, 2010, 232 pp.

До теми 7. Соціологія природного довкілля

Каттон У.Р. Конец техноутопии. Исследование экологических причин коллапса западной цивилизации. – К.: ЭкоПраво – Киев, 2006.

Макнотен Ф., Урри Дж. Социология природы // Теория общества. Фундаментальные проблемы. – М.: Канон-прес-Ц, 1999. – С.261–291.

Стегній О. Г. Екологічний рух в Україні: соціологічний аналіз. К., 2001.

Стегній О.Г. Інституціоналізація екологічних інтересів у суспільстві соціогенних ризиків. – К.: Інститут соціології НАН України, 2002.

Саппа. Н.Н. Социальный диалог в экологическом конфликте. Харьков, 1999.